

RETEN I SØNDERBORG DOM

afsagt den 11. maj 2021

Sag BS-5422/2017-SON

Mandatar Fagligt Fælles Forbund for

(advokat Malia Barrou)

mod

JMM Group Equipment A/S (tidl. Johs. Møllers Maskinfabrik A/S)

(advokat Jacob Fenger)

Denne afgørelse er truffet af dommer Søren Rune Schrøder.

Sagens baggrund og parternes påstande

Sagen er anlagt den 11. december 2017 og vedrører, hvorvidt arbejdsgiveren har pådraget sig erstatningsansvar i forbindelse med en arbejdsulykke den 13. juli 2015.

Sagsøgeren, [redacted], har fremsat påstand om, at JMM Group Equipment A/S (tidl. Johs. Møllers Maskinfabrik A/S) skal betale 279.510,61 kr. med procesrente fra den 11. december 2017.

Påstanden er opgjort sådan:

Tabt arbejdsfortjeneste	204.610,61 kr.
<u>Svie- og smertegodtgørelse</u>	<u>75.000,00 kr.</u>
I alt	279.510,61 kr.

Sagsøgte, JMM Group Equipment A/S (tidl. Johs. Møllers Maskinfabrik A/S), har fremsat påstand om frifindelse. Subsidiært frifindelse mod betaling af et mindre beløb end påstået.

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Oplysningerne i sagen

Det fremgår af sagen, at [redacted] den 13. juli 2015 blev sygemeldt efter en episode på arbejdspladsen hos sagsøgte, som han har beskrevet således, at han blev ramt af en kædekasse i hovedet under arbejde med en svingkran.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har efterfølgende fastsat det varige mén som følge af ulykken til 8 procent for nakkegener og kognitive gener, og Ankestyrelsen har den 3. august 2018 fastsat det varige erhvervsevnetab til 30 procent.

Retslægerådet har afgivet erklæring den 17. august 2020. Af erklæringen fremgår:

" ...

Spørgsmål A:

Retslægerådet bedes oplyse, hvilke smerter og gener sagsøger angiver at opleve i tiden umiddelbart efter den 13. juli 2015. Der henvises bl.a. til skadestuejournal af 13. juli 2015 fra Kolding Sygehus (sagsøgers bilag 8).

I henhold til bilag 8 klagede sagsøger over hovedpine, kvalme og nakkesmerter i højre side af nakken. Der var ingen synlige følger efter slaget, ingen ømhed i nakkemuskulatur eller nakkehvirvelsøjle.

Spørgsmål B:

Der ønskes redegjort for, hvilke forhold der blev konstateret ved røntgenundersøgelse af sagsøgers nakke den 21. oktober 2015. Der henvises til journalnotat af samme dato fra Røntgen og Skanning, Sygehus Sønderjylland (sagsøgers bilag 10, s. 3).

Der er ikke udført røntgenundersøgelse i 2015, men derimod en MR-skanning af nakken. Denne viste lette degenerative forandringer. Ingen følger efter traumer. Der konstateres som bifund diskusforandringer i de øvre torakale diski.

Spørgsmål C:

Retslægerådet bedes foretage en vurdering af, hvorvidt det af sagsøger beskrevne hændelsesforløb er egnet til at forvolde en skade som den konstaterede. Der

henvises til sagsøgers sagsfremstilling i stævningen af 11. december 2017 (s. 2).

Retslægerådet bedes angive, hvad der taler henholdsvis for og imod, at det beskrevne hændelsesforløb af egnet til at forvolde en skade, som den konstaterede

Den beskrevne traumemekanisme er ikke egnet til at fremkalde forandringer i brysthvirvelsøjlen (thorakal). Retslægerådet beskriver de thorakale forandringer som diskusprotrusioner/prolapser. Både protrusioner og prolapser er led i degenerativ rygsygdom og kun yderst sjældent følge efter traume. Der er ikke i skadestuenotatet 2015 nævnt klager fra brysthvirvelsøjlen. Et slag mod hovedet er egnet til at give de i svar på spørgsmål A nævnte symptomer.

Spørgsmål D:

Hertil ønskes det oplyst, hvorvidt der er de fornødne akut-/strakssymptomer for at antage, at der er årsagssammenhæng mellem det af sagsøger forklarede hændelsesforløb og den konstaterede skade. Der henvises igen til skadestuejournal af 13. juli 2015 fra Kolding Sygehus (sagsøgers bilag 8). Om muligt bedes sandsynligheden for årsagssammenhæng anført som mindre sandsynlig, sandsynlig eller overvejende sandsynlig.

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål C.

Spørgsmål E:

Der ønskes redegjort for, hvilke forhold der blev konstateret ved røntgenundersøgelse af sagsøgers ryg den 1. marts 2012. Der henvises til journalnotat af samme dato fra Røntgen og Skanning, Sygehus Sønderjylland (sagsøgers bilag 10, s. 2).

Det ønskes hertil oplyst, hvorvidt der kan være en sammenhæng mellem svag ryg, herunder scoliose, og nakkesmerter. Særligt henvises der til, at sagsøger forud for røntgenundersøgelsen i 2012 gentagne gange har klaget over rygproblemer. Der henvises her til journalnotater af 11. november 2005, 13. august 2008, 2. februar 2012, 29. februar 2012 (sagsøgers bilag 14).

Det ønskes desuden oplyst om de i 2012 konstaterede forhold afviger fra de forhold/symptomer/gener sagsøger angiver at opleve i tiden efter den 13. juli 2015 og i givet bedes Retslægerådet nærmere redegøre herfor.

Røntgenundersøgelsen i 2012 viste en skævhed i brysthvirvelsøjlen (thorakal skoliose). Undersøgelsen var foranlediget af smerter i brystrygsøjlen. Skoliose medfører ikke nakkesmerter.

Spørgsmål 1:

Retslægerådet bedes udtale, hvorvidt ulykken den 13. juli 2015, har forårsaget nakke-smerter, hovedpine og udstrålende smerter til sagsøgers højre arm samt kognitive/affektive gener i form af abnorm træthed og føleforstyrrelser?

Retslægerådet anmodes om at angive, hvad der taler for henholdsvis imod, at ulykken har udløst disse gener.

Traumet er af en sådan karakter, at det har påført sagsøger et hovedtraume, der kan have medført en hjernerystelse, som kan medføre hovedpine og kognitive gener. Formentlig har traumet også medført en distorsion af nakken medførende nakkesmerter. Der er ingen forandringer, der kan forklare udstrålende smerter til højre arm. Der henvises endvidere til besvarelsen på spørgsmål C og D.

Spørgsmål 2:

Retslægerådet anmodes om at udtale, hvorvidt der er lægeligt belæg for, at sagsøger i tiden op til ulykken den 13. juli 2015, led af nakkesmerter, hovedpine og udstrålende smerter til sagsøgers højre arm, samt kognitive/affektive gener i form af abnorm træthed og føleforstyrrelser?

Nej. Der er ikke lægefagligt belæg for, at sagsøger i tiden op til ulykkestilfældet den 13. juli 2015 led af nakkesmerter, hovedpine og udstrålende smerter til sagsøgers højre arm, samt kognitive/affektive gener i form af abnorm træthed og føleforstyrrelser.

Spørgsmål 3:

Såfremt der svares nej til spørgsmål 2, anmodes Retslægerådet om at udtale, hvorvidt der er lægeligt belæg for at udtale, at sagsøger uden ulykken ville få nakkesmerter, hovedpine og udstrålende smerter til højre arm samt kognitive/affektive gener i form af abnorm træthed og føleforstyrrelser i perioden 13. juli 2015, og frem til den 19. februar 2017.

Spørgsmålet er hypotetisk og lader sig i det konkrete tilfælde ikke besvare.

Spørgsmål 4:

Retslægerådet anmodes om at udtale, hvorvidt de prolapser i brystryggen, som der nævnes i Ankestyrelsens afgørelse af 3. august 2018, side 5, er forårsaget af ulykken?

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål 2.

Spørgsmål 5:

Såfremt prolapskerne ikke er forårsaget af ulykken, anmodes Retslægerådet om at vurdere, hvorvidt sådanne prolapskerne altid vil give gener, herunder om der er lægeligt belæg for, at prolapskerne uden ulykken ville have givet [redacted] Iglemose gener i perioden fra ulykken den 13. juli 2015 til 20. februar 2017?

Prolapser kan sagtens forefindes uden at de giver klager, men det er sandsynligt, at forandringerne i sagsøgers brysthvirvelsøjle har været tilstede før ulykkestilfældet og været årsag til klager fra brysthvirvelsøjlen, som dokumenteret i 2012.

Spørgsmål 6:

Giver sagen i øvrigt Retslægerådet anledning til bemærkninger?

Nej.

..."

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af [redacted], [redacted], [redacted], [redacted] og [redacted].

[redacted] har forklaret, at han har været ansat hos Johs. Møllers Maskinfabrik A/S), hvor han arbejdede i hal 4 ved en save-boremaskine og lavede huller i jernbjælker. Som hjælpemiddel havde han en svingkran til at løfte jernemnerne. Svingkranen var til rådighed ved hans arbejdsstation. Det var en fast arbejdsstation, som han delte med andre kolleger, da de kørte i 2-holds skift.

Han kom til skade den 13. juli 2015, da han var ved at løfte en jernbjælke. Kædekassen faldt ned og ramte ham i hovedet. Han kiggede ned for at holde øje med emnet, da han blev ramt. Han skulle flytte jernbjælken fra et rullebånd til en palle. Man betjente svingkranen med 2 knapper, der hejste op og ned. Når emnet var i luften, kunne man flytte det manuelt.

Foreholdt ekstraktens side 264 forklarede han, at fotoet viser kranen. Han nåede kun at løfte emnet op og ikke at flytte det. Kædekassen er en afskærmning monteret lige under kranen. Da han fik den i hovedet, sundede han sig et øjeblik og gik derefter til tillidsmanden [redacted] og fortalte ham, hvad der var sket. [redacted] gik med over til arbejdsstationen og kiggede på det. [redacted] kiggede mest på kædekassen på gulvet. Han fik det selv dårligere.

[redacted] samlede den op og konstaterede, at palen ikke sad i kassen. Han satte den op igen og satte som split en nøglering i fra hans eget nøglebundt. Palen lå ved siden af kædekassen, og han satte nøgleringen i som split.

Han sagde til [redacted], at han ikke havde det godt, og [redacted] sagde, han skulle tage hjem, hvorefter han forlod arbejdspladsen og tog hjem. På vejen hjem kontaktede han sin mor, der sagde, hun ville tage hjem, så han kunne komme på skadestuen. Da han kom hjem, kørte hun ham på skadestuen.

Efter kædekassen havde ramt ham, mødte han en truckfører på vejen over til [redacted], som han fortalte om det. Der var ingen fra ledelsen til stede, da der var sommerferie, og der var derfor ikke mange på arbejdspladsen.

Han har ikke brugt kranen forkert eller anderledes, end han var instrueret i. Han har aldrig fået at vide, han brugte kranen forkert. Han har ikke fjernet splitten i palen. Han vil tro kædekassen sad i 3 meters højde. Han er 1,79 høj. Han kan ikke se nogen grund til, at nogen skulle have fjernet splitten.

Efter han havde været på skadestuen, var han sygemeldt i 3 dage. Derefter havde han ferie. Han skulle rejse på ferie med hans far, og det gjorde han. Efter ferien genoptog han arbejdet. Det gik ikke særlig godt. Han havde ondt, og han følte ikke, han kunne løfte noget. Han lavede ikke andet end at sove og gå på arbejde.

Han blev sygemeldt igen den 11. november 2015. Han arbejdede delvist i perioden. Det var hårdt, men han tvang sig til at have flere timer end, han egentlig kunne. Han arbejdede ikke med sine sædvanlige opgaver. Han stod i stedet og afrettede små metalemner uden tunge løft. Han kørte også truck.

Han blev på et tidspunkt opsagt af arbejdsgiveren. Han husker ikke, om han fik at vide, hvorfor han blev afskediget.

Han har kendskab til, at kædekasser tidligere er faldet ned. En tysk kollega var på et tidspunkt blevet ramt på skulderen af en kædekasse. Han fortalte ham, at en anden kollega også havde været tæt på at blive ramt af en kædekasse, der faldt ned.

Adspurgt af advokat Fenger og forholdt ekstraktens side 264, foto, forklarede han, at det viser kranen og arbejdsstationen. Han stod ved siden af rullebåndet, da de sket. Betjeningen af kranen sker via en fjernbetjening med ledning. Ekstrakten side 265 viser sådan et betjeningsaggregat. Den aflange grå kasse er kædekassen. Den samler kæde op, så den ikke hænger og dingler. Den har ingen løftefunktion. Den er lavet af hård plast.

Da han betjente kranen, stod han med betjeningspanelet i hånden og kiggede på emnet. Han stod ikke under emnet, men lidt ved siden af. Han vil tro, splitten er gået i stykker. Kædekassen faldt lodret ned, men taljen kører ud. Han stod ved kæden, som han lige havde sat fast i emnet og trykkede på en knap. Kæden

var ca. 30-40 cm foran ham. Han stod og kiggede ned. Han vil tro, han havde hovedet lige under kædekassen. Højden på fotoet på ekstrakten side 264 er den samme, som da ulykken skete.

Han havde ikke fået instrukser i at bruge kranen. Han havde brugt den i 2,5 år. Han kunne regne ud, hvordan den skulle bruges, da der var pile på. Ved ansættelsen fik han vist maskinen af en kollega som sidemandsoplæring. Han var tryk ved at bruge kranen. Hans nærmeste chef var [redacted]. Han var ikke til stede den dag, ulykken skete. Når han var til stede, var han dagligt nede ved ham. Han fortalte om arbejdsopgaverne, og han spurgte, hvordan det gik.

Kædekassen havde en vægt på ca. 5-10 kg. Det fortalte han sygeplejersken på skadestuen. Han var ikke sikker på dens vægt, da han aldrig har haft den i hånden.

Han var sygemeldt 3 dage efter ulykken, og han tog på ferie efter 1 eller 2 dage på arbejde. Ferien var planlagt, og han og hans far tog en uge til Samos i Grækenland. De slappede af ved poolen og stranden og fik noget godt at spise. Det var ikke en "aktiv ferie".

Adspurgt af advokat Barrou forklarede han, at emnet var placeret lige foran ham. Han havde fæstnet kranen på emnet. Kæden var ca. en armslængde foran ham.

Adspurgt af advokat Fenger forklarede han, at han blev ramt på toppen af hovedet. Kædekassen er lavet med et hul i toppen. Kæden kører ikke op i bunden af kassen, der er placeret forskudt i forhold til kædens lodrette bane.

[redacted] har forklaret, at han er direktør i JMM Group Equipment. I 2015 var han CFO i koncernen JMM Group, som Johs. Møllers Maskinfabrik var en del af. Fabrikken er underleverandør af navnlig metalstumper og leverer meget til vindmølleindustrien.

Han blev bekendt med, at der var anmeldt en arbejdsskade, og han hørte ganske kort, hvad sagen gik ud på, men det var ikke hans arbejdsområde. Han holdt ferie på ulykkestidspunktet, og han hørte først om det, da han kom tilbage fra ferie. Skadesanmeldelsen kom fra hans afdeling, da HR sorterede under ham. Episoden gav kun anledning til en orientering og ikke yderligere.

Johs. Møllers Maskinfabrik blev solgt 1.1. 2018 til Damgård Metal i Hasselager, der overtog navnet. De omdøbte derfor selskabet til JMM Group, og de har ikke mere at gøre med den daglige drift i Johs Møllers Maskinfabrik. Han var fortsat CFO og CO i JMM Group Equipment og resten af koncernen.

De har gjort, hvad de kunne for at finde referater fra sikkerhedsmøder mv. De har været i arkiverne, men det er overleveret til Johs Møllers Maskinfabrik i 1.1. 2018. Hans tilbagemelding har været, at en del af materialet er gået tabt.

har forklaret, at han kender fra arbejdspladsen Johs. Møllers Maskinfabrik. De var kolleger, men ansat i forskellige afdelinger. Han har kendskab til, at han i 2015 kom til skade.

kom hen til ham på arbejdspladsen og fortalte, at han havde fået en kædekasse i nakken. De talte om det, og han gik ned og så på det. Det var ikke hans sikkerhedsområdet. Virksomheden var opdelt i 3 sikkerhedsafdelinger. s afdeling hørte til svejseafdelingen under sikkerhedsrepræsentanten , men det var i sommerferieperioden, og var der ikke.

De konstaterede, at kædekassen var røget ned fra kranen og havde ramt ham i nakken. Den lå på gulvet i arbejdsområdet. havde ondt i hovedet og i nakken, og de talte om, at han skulle tage til læge eller på skadestuen. Umiddelbart var ikke besvimet eller noget. Han havde fået et ordentligt slag. Han undersøgte ikke med det samme, hvorfor kædekassen var faldet ned. De skulle have fat i driftschefen. Kranen var lige blevet godkendt. Driftschefen gik i gang med at finde ud af, om kranen var godkendt eller ej. Kædekassen blev liggende på maskinen. Han forsøgte ikke at reparere den dag.

Efterfølgende var der en værkfører, der påmonterede kædekassen sammen med vidnet. Han gjorde det efter forskrifterne og satte splitten i og låste den af. Han mener, der var en kollega med til at gøre det. Kædekassen vejede ca. 5-7 kg. og en mand kan godt løfte den.

Han konstaterede at kædekassen var faldet ned, fordi splitten ikke havde været låst ordentligt af, og palen havde arbejdet sig ud. Splitten manglede. Ellers kan palen ikke ryge ud. Beslaget og akslen fejlede ikke noget. Han havde en split med. De havde masser af splitter på arbejdspladsen. Han mener i hvert fald, at de anvendte en split.

Foreholdt sagsøgerens forklaring om, at der blev anvendt en nøglering som split, forklarede han, at det er muligt, de anvendte en kraftig nøglering som split.

Der var en kollega med, der afløste . Det var vidnet, der reparerede den, fordi maskinen skulle køre. Han husker ikke hvorfor. Der var ikke andre, der havde taget initiativ til det. Det var muligt, at værkføreren var på ferie, da det foregik i uge 28.

Han talte med ledelsen ved driftschefen [redacted] om det, og de forsøgte at finde ud af, hvornår kranen var blevet godkendt. De kunne ikke rigtig hitte rundt i sikkerhedsrapporterne, og hvilke der hørte til de enkelte kraner. Kranerne var ikke nummererede. Der var ikke tvivl om, hvilken kran, der var tale om.

Han ved ikke, om [redacted] gjorde noget for at få kranen autoriseret repareret. [redacted] eller værkføreren vidste godt, at det var vidnet, der reparerede kædekassen. Han fortalte [redacted], at [redacted] havde fået en kædekasse i hovedet, og at kranen lige var godkendt af Danløft eller af en anden virksomhed. Han ved ikke, om kædekassen senere blev repareret. Han gik selv på ferie kort efter og kom først tilbage efter 3 uger.

Han har hørt om, at en stor kædekasse var røget ned året før, fordi man havde brugt kranen forkert. Normalt faldt kædekasserne ikke ned. Han mener, de havde [redacted] s ulykke oppe på deres sikkerhedsmøde efterfølgende.

Vidnet havde korrespondance med [redacted] og 3F efterfølgende. Der må være et referat fra sikkerhedsmødet. Vidnet var sikkerhedsrepræsentant, og han var tilidsmand for 3F for [redacted], og derfor rettede [redacted] henvendelse til ham.

Han mener, at [redacted] tog til læge eller ville gøre noget ved det. Han husker ikke, om [redacted] tog hjem efter ulykken. Han sendte ham ikke hjem. De talte om, at det var en god ide at få det undersøgt ved lægen eller skadestuen.

Adspurgt af advokat Fenger forklarede han, at han efter ulykken kom ned til [redacted] og så arbejdsområdet. Kædekassen lå på arbejdsbordet, som han husker det. [redacted] fortalte, at han havde stået og arbejdet og afgrattede emner. Han stod ind over bordet og fik kædekassen i nakken. Man bruger boremaskinen til at udføre opgaven. Han sagde ikke, han havde betjent kranen, men at han havde fået kædekassen i nakken. Kranen styres med en fjernbetjening. Der er strøm på den hele tiden. Den bar præg af, at den blev brugt. Alle svingkraner kørte den dag.

Han tog kontakt til en person, men han er usikker på, om det var værkføreren, han talte med. Efterfølgende gik han til sin arbejdsstation. Han mødte ind dagen efter. Han husker ikke, hvornår han satte kædekassen på. Det var muligvis dagen efter, fordi maskinen skulle køre. Han husker ikke, hvem der sagde til ham, at kranen skulle køre. Men der var i hvert fald nogen, der sagde det til ham. De var et par stykker om at sætte den op. Han husker ikke, om det var medarbejderen, der sagde det til ham. Der var to værkførere den gang. Han husker ikke, om de var på ferie. Han husker ikke, om [redacted] var gået på ferie. Men [redacted] plejer at tage på ferie tidligt. Han mener dog, at han talte med [redacted], men han husker ikke, om det var lige efter, det var sket eller, efter at han kom tilbage fra ferie. Han gik selv på 3 ugers ferie fra uge 30. Det er mu-

ligt, at han først talte med [redacted] efter, han selv kom tilbage fra ferie. Reparationen af kædekassen blev i hvert fald foretaget før, han gik på ferie. Han husker ikke, om det var [redacted] eller [redacted], han talte med. De var begge værkførere.

Kædekassen var lavet af noget specielt plastik, som kæden kører ind i og lægger sig i. Det er en plastikkasse, der bliver holdt fast af en pal med en split. Den er monteret i et beslag i metal. Det var den samme kædekasse, han genmonterede. Den var ikke i stykker. Kædekassen hang i en højde omkring 2.30 til 2.40 cm fra gulvet. Han har ikke målt det. Han kunne nå den med en trappestige. Kæden kørte op ved siden af kædekassen og blev ført ind i kædekassen.

Vidnet har et serviceringskursus gennem smedemesterforeningen til traversekraner og svingkraner, men han havde ikke en aftale med virksomheden om at lave service på kranerne. Han havde taget kurset omkring et år før ulykken. Han vidste derfor, hvad han lavede. Som arbejdsmiljørepræsentant gik han og tog kæder fra, når grejet var for slidt. Det respekterede ledelsen. Det var en ekstra kontrol i forhold til de årlige service- og godkendelsesrutiner, der blev foretaget af en 3. part.

Han har ikke oplevet generelle problemer med kranerne i virksomheden. Han startede i virksomheden i december 2000. I 2015 havde han 15 års erfaring med at male og sandblæse.

Adspurgt af advokat Barrou forklarede han, at det var en fast rutine at kassere slidte dele. Medarbejderne skulle ikke selv tjekke, om kædekasserne var slidte. Det var mere slidte, de kasserede. De smed delene i en balje, og så kunne servicemontøren vurdere, om det kunne bruges eller skulle smides ud.

Forevist ekstraktens side 264 forklarede han, at det viser [redacted] s arbejdsplads og svingkranen. Kædekassen lå på bordet under kranen, da han kom til stedet.

Efter [redacted] hentede ham, opfattede han [redacted] som forskrækket og rystet over hændelsen.

[redacted] har forklaret, at han i 2015 var ansat på Johs. Møllers Maskinfabrik som fabrikschef. De producerede ståldele til vindmølleindustrien og andre. Han havde været fabrikschef siden 2004.

Efter salget af virksomheden i 2018 er han blevet direktør i virksomheden med nye ejere og nyt cvr-nr. I 2015 var de ca. 60 medarbejdere. Produktionen var på en lokation, men fordelt i flere haller på i alt 9.000 kvm. Der var 4 ens haller og 2 forarbejdningshaller samt 1 koldhal og 3 sammenbyggede haller. I hallerne var der loftskraner og taversekraner, og loftskraner ved de enkelte arbejdsstationer. De havde en aftale med [redacted] om at foretage lovpligtige eftersyn en

gang om året. De kører en eftersynsproces. Hvis der var graverende fejl ved en kran, lavede de det eller lukkede kranen ned. De kom også med anbefalinger ved mindre alvorlige ting.

Han fik kendskab til ulykken i sommeren 2015. Det var formentlig i midten af august og i hvert fald efter sommerferien. Enten kom [redacted] eller sikkerhedsrepræsentanten og fortalte det. Han hørte det fra enten [redacted] eller Flemming [redacted], der sagde, der var sket noget. De laver normalt en skadesanmeldelse af en arbejdsskade. De får typisk en tilbagemelding fra arbejdstilsynet, der som regel gerne vil komme og besigtige stedet. Han mener ikke, de fik besøg fra arbejdstilsynet i denne sag.

Han fik forklaret, at en split var faldet ud og en kasse var faldet ned og havde ramt [redacted] på skulderen. Han var ude og se på arbejdsstationen, men da sad kædekassen, som den skulle. Han havde fået at vide, at splitten måtte være faldet ud af palen, der måtte være faldet ud, og kædekassen derfor var faldet ned. Kædekassen hang over en fungerende maskine.

De undrede sig over, at den var faldet ned. Han husker ikke, om de talte om, hvem der havde hængt kassen op igen.

[redacted] meldte sig syg en måneds tid efter vidnet hørte om det. [redacted] blev derefter ansat som fleks-medarbejder med skånebehov. Det kørte i 8-9 måneder. Derefter stoppede samarbejdet. Han husker ikke, om det var dem eller [redacted], der stoppede det.

Kædekasser er typisk lavet af plastik, men han husker ikke den konkrete. De kan være lavet af stål. Foreholdt ekstraktens side 264, foto, forklarede han, at han genkender arbejdsstationen og kædekassen. Han ved ikke, hvad kædekassen vejer. Den konkrete indeholder ca. 4 meter kæde. Hvis den falder ned, bliver kæden hængende. Den oprullede del af kæden vil blive i kassen og falde med ned, mens en del af kæden bliver hængende. Den vil derfor være tungere, hvis den rammer skulderen, end hvis den rammer benet, på grund af kædens vægt og længde. Hvis det man har anhugget i er i bordhøjde, så er der mindre kæde i kassen.

Kædekassen var slidt, men den bar ikke præg af, at den havde været faldet ned. Han mindes, at servicemanden havde sagt, den skulle skiftes på et tidspunkt, og det mener han, den blev ½ år senere ved næste serviceeftersyn.

De havde haft en anden episode, hvor dagholdet klagede over, at en kædekasse var blevet ødelagt på natholdet. En medarbejder havde fået ødelagt den, fordi han ikke havde betjent kranen ordentligt.

Han har ikke tidligere oplevet at kædekasser er faldet ned, fordi palen er røget ud. Han kender ikke den eksakte konstruktion, da kædekassen sider højt.

I 2015 var sikkerhedsorganisationen bygget op med ham som formand og 2 sikkerhedsrepræsentanter og de 2 værkførere. De havde også tavlemøder med medarbejderne hver anden uge i de to haller på skift. De har altid sagt, at medarbejderen var 100 % ansvarlig for sikkerheden og ved problemer kunne gå til arbejdslederen, og derefter til sikkerhedsrepræsentanten, og derefter til vidnet, og hvis det utænkelige skete, at der ikke blev taget hånd om det, så til arbejdstilsynet, men det ville han ikke have, at de gjorde som det første. Systemet fungerede i 2015.

Adspurgt af advokat Barrou forklarede han, at der blev talt om servicereport efter ulykken. De skulle have fat i [redacted]. Han mener, de fandt nogle servicereport, men ikke alle. Det var i et onlinesystem. Han husker ikke, hvad der stod i dem.

Foreholdt ekstraktens side 220, servicereport 2015, forklarede han, at det er en servicereport. Han husker ikke, om den konkrete vedrører [redacted]s kran, men det ser rigtigt ud. Det er anført, at kædekassen var defekt og skulle skiftes ved anførslen "bør skiftes", og derfor ikke skiftes med det samme. Han ved ikke, hvorfor den burde skiftes. Da ulykken skete, var servicereporten udarbejdet.

Foreholdt ekstraktens side 219, tilsvarende rapport 2016, hvorefter fremgår, at kædekassen fortsat var defekt og burde skiftes, forklarede han, at han ikke husker, hvornår den blev skiftet.

Om den tidligere hændelse forklarede han, at han ikke husker, om kædekassen faldt ned, eller om det var påpeget, den var i stykker.

Foreholdt ekstraktens side 217, brev af 1. november 2016, forklarede han, at han ikke husker brevet, men kan se, han skrev det. Medarbejderen [redacted] var lidt voldsom. Han husker, han havde fat i [redacted] og sagde til ham, at det ikke nyttede noget, at han anvendte tingene forkert. Skadesanmeldelser blev normalt lavet via bogholderiet. Han husker ikke, om det var ham, der tog initiativ til det. Han har heller ikke set skadesanmeldelsen i denne sag. [redacted] [redacted] var ansat på kontoret og stod for lønninger og andet administrativt.

Han mener, han talte med [redacted] om, hvad der var sket. Hans holdning var nok, at det var lidt mistænkeligt. Der var ikke sket noget, og kassen var sat op igen. Han tænkte, den ville have været mere defekt, hvis den var faldet på gulvet. Foreholdt [redacted]s forklaring om, at han satte kædekassen op igen, forklarede han, at så måtte det jo passe. Han undrede sig over, at han først fik det at vide efter sommerferien. [redacted] er normalt meget opmærksom og på-

passelig som sikkerhedsrepræsentant. Hvis han ikke var der, ville en medarbejder kunne gå til en værkfører eller lignende. De er ikke væk alle sammen på samme tid, selvom der var sommerferie. Han ville have forventet, at en værkfører havde fået det at vide, hvis vidnet selv havde været på ferie. Han husker ikke, om han selv holdt ferie den 13. juli 2015.

Efter ulykken kontrollerede de, at der var pal og split i. Han ved ikke, om han selv gjorde det, men han har formentlig bedt en værkfører om at sørge for, at det blev kontrolleret. Der blev ikke gjort andre tiltag for at sikre, at kædekasser ikke faldt ned.

Foreholdt ekstraktens side 221-222, sygefravær, forklarede han, at det giver anledning til at anse skaden for alvorlig. Der blev ikke iværksat yderligere tiltag efter, han hørte om ulykken efter sommerferien. Sygdommen startede 11.11. Han mener at [redacted] arbejdede rimelig normalt i august, september og det meste af oktober.

Kædekassen faldt ikke ned, fordi den var defekt. Da han så den, sad palen og splitten i igen. "Defekt" kan betyde andre ting. Hvis den er farlig, så lukker de den. Det er en hensigt med, at man skal gøre det. Defekten havde ikke noget at gøre med, at den faldt ned. Han ved ikke, hvad en "kædeendebolt" er. Han tror ikke, at en sikkerhedsrepræsentant ville have sat en farlig kædekasse op igen.

Adspurgt af advokat Fenger og forholdt rapporterne om, at kædekassen var defekt, forklarede han, at kædekassen skal opmagasinere kæden, når kranen er kørt op. Den har ingen løftefunktion. Det er kun afskærmning. En defekt kædekasse kan betyde, at den er slidt, fordi kæden slider på kassen. De har haft enkelte eksempler, hvor de revner rundt om boltene. Han ved ikke, hvad en kædeendebolt er.

Han husker ikke de nærmere omstændigheder om den tidligere episode. [redacted] anvendte en svingkran af en lidt større type, formentlig 500 kg. Den tidligere episode omhandlede en mindre kran på nok 250 kg.

[redacted] har forklaret, at han har været ansat hos [redacted] siden 1983. Han er uddannet elektromekaniker og startede som montør og servicerede kraner. Han er blevet servicechef efter, at han i 20 år har serviceret kraner.

I 2015 havde [redacted] et samarbejde med sagsøgte om at servicere kraner og løfteudstyr. De lavede lovpligtige eftersyn og service. De har stadig et samarbejde og har haft det i mange år. Han har tidligere selv kørt lovpligtige eftersyn. Ved eftersynet gennemgås kranen. Man skal måle kæden igennem. Man tjekker, om der er olie på, og om bolte, kabler og andet er, som det skal være.

Tidligere blev rapporterne lavet på papir, men nu foregår det hele online, hvor kunden kan hente deres rapporter.

Hvis de konstaterer, der noget galt med en kran har de ingen lovmæssig myndighed, men de tager en snak med kunden. Hvis det er noget helt grelt, kan de bede dem standse brugen, men de har ikke myndighed til at forlange det. Hvis man opdager noget med en kran, der er farligt, ville de aldrig forlade kranen. De ville tage kontakt med kunden og fortælle, hvad der var galt.

Foreholdt ekstraktens side 135 og side 220 forklarede han, at det er skemaet i papirform. Denne er taget på en stor kran, hvor man udfylder alle punkter. Om punkt 4.2 kæde/kædeendebolt forklarede han, at en kædeendebolt er den bolt, der samler kæden i toppen. Om side 220, bemærkninger pkt. 4.2 " kædekasse defekt bør skiftes" forklarede han, at kædekassen ikke har noget med kædeendebolten at gøre. Kædekassen har ikke løftemæssig funktion. Den holder bare kæden, så den ikke slasker ned. Bemærkningen kan dække over, hvis den er af plastik, at den er skæv, eller hvis den er af presenning, at der er slidt hul i den. Den skal holde et år til næste eftersyn, og de laver bemærkninger. Hvis kædekassen ikke sad fast, ville de ikke skrive bør skiftes, men skal skiftes, og de ville tage en dialog med kunden. Den kan sidde fast med en bolt gennem nogle øre, eller med almindelig bolt med en skive og en split.

Foreholdt ekstraktens side 264 forklarede han, at han det ligner en type kran, hvor kædekassen sider med en bolt, en skive og en split. Det har ikke med kædeendebolten at gøre. Hvis bolten manglede ved et eftersyn, ville man sætte den fast igen. Det ville normalt blive eftersynet ved et eftersyn. De har et sortiment af splitter med i bilen. Den ville de reparere eller udskifte med det samme. Han har ikke oplevet, at en split manglede.

Han mener, de har skiftet den konkrete kædekasse, men han husker ikke, hvornår. Han husker kun rapporten og ikke personligt at de har været ude at skifte den.

Adspurgt af advokat Barrou forklarede han, at det ikke var ham, der udførte serviceeftersynet. Hans forklaring er afgivet på baggrund af hans generelle viden.

Foreholdt ekstraktens side 220, pkt. 4.2 og bemærkningen, forklarede han, at der ikke er et felt, der hedder kædekasse. Derfor ligger det under pkt. 4.2. Han mener, der har været en udskiftning af kædekassen, og at der ligger en rapport om det.

Foreholdt ekstraktens side 219, tilsvarende rapport 20. juni 2016, forklarede han, at han ikke husker, om udskiftningen er sket før eller efter 2016.

Han har ikke i sin tid oplevet, at en split kan arbejde sig ud. Man tjekker ved eftersynet, at splitten er, som den skal være. Hvis man har haft kædekassen pillet af, vil man typisk sætte en ny split på, da den ikke altid kan rettes ud.

Han mener, der har været en rapport om udskiftning af kædekassen, som er sendt til advokaten. Men han kan huske forkert.

Adspurgt af advokat Fenger forklarede han, at kædekassen ligner hård plastik. Han vil tro, at den vejer omkring 500 gram. Den vejer i hvert fald ikke 5-10 kg.

Adspurgt af advokat Barrou forklarede han, at kædekassen med kæde vejer mere en 500 gram, men vægten kommer an på kæden. Hvis kædekassen falder ned, vil den overskydende del af kæden falde med ned. Kæden i en 500 kg kran vejer skønsmæssigt ca. 0,5 kg pr. meter.

Adspurgt af advokat Fenger og foreholdt ekstraktens side 264 forklarede han, at når kranen er i den position, er der kun lidt kæde tilbage i kædekassen. Typisk kan en kæde nå jorden. Der er 3,5 meter fra gulv til skinne. Der vil nok være en meter kæde i kassen. Kæden kan være 7 meter, hvis den er dobbelt. Hvis der er brugt 2 meter kæde, vil der da være 5 meter kæde i kassen. Denne kæde er enkeltstrengt og formentlig kun 3,5 meter lang, og der vil derfor kun være ca. 1,5 meter kæde i kædekassen, når kæden er i den foreviste position.

Parternes synspunkter

har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

ANBRINGENDER:

Ad. ansvarsgrundlag

Til støtte for den nedlagte påstand gøres det gældende, at sagsøgte er erstatningsansvarlig over for i anledning af skaden.

Det gøres derudover gældende, at de anvendte tekniske hjælpemidler ikke var indrettet eller blev anvendt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 45, idet der af servicerapporter dateret 3 uger forud for ulykken fremgik, at kædekassen i hal 4 var defekt og burde udskiftes. Det var i hal 4 arbejdede.

Det gøres gældende, at det er en skærpet omstændighed, at der forud for ulykken blev udsat for var en lignende ulykke, hvor en tysk kollega fik en nedfalden kædekasse ned over sig, jf. bilag

20.

Sagsøgte burde have truffet foranstaltninger til at imødekomme lignende problemer i fremtiden ved at undersøge de resterende svingkraner og udbedre konstaterede fejl og mangler.

Sagsøgte som arbejdsgiver bedømmes efter en streng culpavurdering ved maskindefekter.

Sagsøgte kunne have undgået at ulykken var indtruffet, hvis der var fulgt op på de servicereporter der blev udført.

Det gøres gældende, at sagsøgte ikke har haft tilstrækkelig styr på sikkerheden i virksomheden, særligt i lyset af, at der tilsyneladende ikke kan identificeres de kraner der blev serviceret (også dem som var reparationskrævende), hvormed det må antages at blive særdeles svært at udbedre de fejl og defekter der måtte opstå. Der henvises til korrespondance fremlagt i bilag B.

Såfremt sagsøgte fastholder, at "nogen bevidst har fjernet splitten", jf. duplik, gøres det tillige gældende, at sagsøgte skal ifalde ansvar efter Danske Lov 3-19-2, idet sagsøgte hæfter for sin ansattes handlinger. Sagsøger noterer sig i den forbindelse, at der ikke er angivet et motiv for at nogen bevidst skulle fjerne splitten eller, i øvrigt angivet, hvilken "forkert brug" der kunne medføre at kædekassen kunne falde ned i hovedet medarbejderne.

er ikke bekendt med, hvilke situationer der kan føre til at kædekassen kan falde ned i hovedet på ham, han har hellere modtaget instruktion eller advarsel herom, og udførte i øvrigt ikke ulykkesdagen sine arbejdsopgaver anderledes end han havde gjort i årene forud for ulykken.

Ad. Årsagssammenhæng:

Det gøres gældende, at som følge af arbejdsskaden den 13. juli 2015 lider af ulykkesrelaterede gener i form af nakkesmerter, hovedpine mm. Det gøres gældende, at disse ulykkesrelaterede gener er årsag til at han måtte sygemelde sig og underlægges lægelig behandling

Det gøres videre gældende, at:

Retslægerådet ikke finder lægefagligt belæg for at antage, at Iglemose forud for ulykken havde nakkesmerter, hovedpine og kvalme.

Retslægerrådet finder, at ulykken er egnet til at give hovedpine, kvalme og nakkesmerter.

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen har vurderet, at [redacted] s nakke- og kognitive gener er en arbejdsskade. Det er en forudsætning for, at en ulykke kan anerkendes som en arbejdsskade, at der er sket en personskade, og at der er årsagssammenhæng, jf. U2014.452H. Det er endvidere den sikrede ([redacted]), der har bevisbyrden for disse forhold – som i denne sag er løftet, jf. arbejdsskadesikringsloven § 5 og § arbejdsskadesikringsloven § 6.

Ankestyrelsen vurderer, at de ulykkesrelaterede gener har medført et erhvervsevnetab på 30 procent.

Det gøres samlet set gældende, at der med overvejende sandsynlighed er påvist årsagssammenhæng mellem ulykken og [redacted] s efterfølgende sygdom.

...”

JMM Group Equipment A/S (tidl. Johs. Møllers Maskinfabrik A/S) har i sit påstandsdokument anført følgende:

” ...

2. Anbringender

Det bestrides overordnet, at sagsøgers tilskadekomst den 13. juli 2015 kan henføres til fejl eller forsømmelser fra sagsøgte side eller til nogen for hvem sagsøgte hæfter.

Sagsøger har indleveret stævning den 11. december 2017. Første gang sagsøgers fagforening rettede henvendelse til sagsøgte med krav var angiveligt i maj 2017. Denne sene fremsættelse af krav og efterfølgende indlevering af stævning i forhold til tidspunktet for hændelsen indebærer, at der gælder en særlig forpligtelse for sagsøger til at dokumentere de omstændigheder, der bebrejdes sagsøgte, og som sagsøger mener er uforsvarlige. Det bestrides, at sagsøger har løftet denne bevisbyrde.

2.1 Ansvarsgrundlag

Det gøres gældende, at sagsøger ikke med fornøden styrke har dokumenteret, eller blot sandsynliggjort, hvad der skete den 13. juli 2015, herunder de mulige årsager til, at kædekassen angiveligt kunne falde ned.

Den omstændighed, at skaden først er anmeldt som en arbejdsskade den 11. august 2015 (bilag 6) understøtter, at sagsøger ikke før dette tidspunkt gjorde sagsøgte opmærksom på, at der skulle være sket en skade.

Hertil kommer, at sagsøger har forsømt at sikre sig bevis i form af fotodokumentation af den påståede defekt ved kranen og den faldende kædekasse, ligesom der ikke hos sagsøgte kan findes nogen registrering af en reparation i overensstemmelse hermed.

Idet sagsøger ikke har løftet bevisbyrden for, at der påhviler sagsøgte et ansvar eller de faktiske omstændigheder, som sådant ansvar skulle støttes på, er der derfor ikke grundlag for at pålægge sagsøgte at betale erstatning.

Såfremt retten finder det godtgjort, at der er indtrådt en hændelse som påstået af sagsøger, bestrides det, at sagsøger har dokumenteret, at de anvendte tekniske hjælpemidler ikke var indrettet eller blev anvendt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Service rapportens (bilag 5) anmærkning om "defekt kædekasse" vil typisk henvise til revner i kassen, som er opstået ved forkert brug af kranen, eller slidhuller fra kæden og ikke til den pal, som holder kædekassen på plads. Det er ikke med service rapporten dokumenteret, at der var et væsentligt – endsige for denne sag relevant – problem med kædekassen, som skulle afhjælpes.

Hvis en kran i forbindelse med et servicetjek vurderes at udgøre en risiko for skader, vil service firmaet straks lukke kranen ned, udbedre forholdet eller indskærpe over for kranejeren, at udbedring skal ske straks. Dette skete ikke efter udførelsen af service i juni 2015. Mindre serviceanmærkninger, som ikke indebærer en risiko for skade, vil blive udbedret ved lejlighed.

Service rapporten udgør således ikke dokumentation for sagsøgers anbringende om uforsvarlig indretning af tekniske hjælpemidler, ligesom det i øvrigt ikke er dokumenteret, at service rapporten af 24. juni 2015 vedrører den kran, som nærværende sag omhandler.

Sagsøgte har på fuld forsvarlig vis – via en professionel tredjepart – ført tilsyn med kranerne. Den omstændighed, at sagsøgte flere år senere ikke er i stand til at finde oplysninger om kædetalje på en ikke nærmere

beskrevet kran, kan ikke tages til indtægt for, at sikkerheden på arbejdspladsen ikke har været i orden.

Det bemærkes, at den rapport, som blev sendt til [redacted] A/S, er den rapport, som er fremlagt som bilag 5.

Sagsøgte er fortsat af den opfattelse, at en split/bolt kan falde ud, hvis kranen bruges forkert, eller hvis nogen bevidst har fjernet splitten. Det bestrides som udokumenteret, at en split/bolt er faldet ud, og sagsøgte kan ikke redegøre for, hvordan det angiveligt skulle være sket.

Om hændelsen et par måneder før sagsøgers tilskadekomst, hvor en medarbejder havde haft hensynsløs omgang med kranen, hvorefter en tysk medarbejder blev ramt af en faldende kædekasse på skulderen uden skade til følge, skal det nævnes, at der ikke her var tale om, at en bolt/split havde arbejdet sig ud. Kædekassen faldt ned efter gentagen forkert brug, hvor der var blevet stødt til kædekassen, som til sidst gav efter og faldt ned.

Den medarbejder, som var skyld i hændelsen, fik en skriftlig advarsel (bilag 20, side 1-2).

Hændelsen med den tyske medarbejder kan således ikke tages til indtægt for, at sagsøgte kraner/kædekasser generelt udgjorde en risiko for personskade. Tværtimod viser sagsøgte håndtering af hændelsen, at sådanne tilfælde blev taget alvorligt, og at der blev iværksat foranstaltninger til at undgå lignende tilfælde i fremtiden.

Det er ikke godtgjort, at en af sagsøgers kollegaer havde fjernet splitten eller lignende, og der er derfor ikke grundlag for et ansvar efter Danske Lov 3-19-2. Det er slet ikke godtgjort, at splitten overhovedet manglede/var knækket, eller at palen havde arbejdet sig ud.

Den omstændighed, at der hos sagsøgte ikke kan findes dokumentation for reparation af kædekassen efter en hændelse den 13. juli 2015, må tages til indtægt for, at der ikke var noget at reparere.

2.2 Årsagssammenhæng

Det gøres gældende, at sagsøgers uarbejdsdygtighed med lige så stor sandsynlighed kan tilskrives gener/smerter i brystryggen.

Retslægerådet har ved besvarelsen af spørgsmål C oplyst:

”Den beskrevne traumemekanisme er ikke egnet til at fremkaldeforandringer i brysthvirvelsøjlen (thorakal). Retslægerådet beskriver de thorakale forandringer som diskusprotrusioner/prolapser. Både protrusioner og prolaps er led i degenerativ rygsygdom og kun yderst sjældent følge efter traume.”

Sagsøgers erhvervshindrende gener i form af hovedpine, kvalme, nakkesmerter og brystrygsmerter kan dermed ikke i det hele tilskrives en hændelse, som beskrevet af sagsøger.

Den omstændighed, at Arbejdsmarkedets Erhvervssikring og Ankestyrelsen ud fra den lempede bevisbyrde-regel i arbejdsskadesikringslovens 12, stk. 2, har vurderet, at sagsøgers gener kan henføres til en hændelse som beskrevet (fordi der er betydeligt symptomoverlap), udgør ikke tilstrækkeligt grundlag for at statuere årsagssammenhæng i nærværende sag vedrørende ansvar efter erstatningsansvarsloven.

Sagsøger bærer bevisbyrden for, at der er årsagssammenhæng mellem det opgjorte krav og de påberåbte gener. Denne bevisbyrde er ikke løftet.
...”

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

har forklaret, at han under udførelse af arbejde med en svingkran i sagsøgtes virksomhed den 13. juli 2015 pludselig blev ramt af en kædekasse, der faldt ned fra kranen, og at han kort efter henvendte sig til kollegaen og arbejdsmiljørepræsentanten , samt at han samme dag henvendte sig på skadestuen og blev kortvarigt sygemeldt som følge af ulykken.

s forklaring om hændelsesforløbet understøttes af s forklaring, og af skadestuejournalen fra Kolding Sygehus samme dag, og retten lægger til grund, at ulykken indtraf som beskrevet.

har anslået vægten af kædekassen til 5-10 kg. har forklaret, at vægten formentlig er ca. 0,5 kg. med tillæg af vægten af den del af kæden, der måtte falde med ned. Den eksakte kædekasse og kæde er ikke blevet nærmere undersøgt til brug for sagen, og retten finder, at det efter bevisførelsen ikke er grundlag for at fastslå, at kædekassen eller omstændighederne ved ulykken afviger væsentligt fra beskrivelsen i skadestuejournalen, der er lagt til grund ved Retslægerådets besvarelse.

Retten bemærker, at den manglende dokumentation af virksomhedens undersøgelse af kranen og sene anmeldelse af skaden som en arbejdsskade må antages at bero på, at ulykken indtraf i en ferieperiode, og at dette, henset til at [redacted] [redacted] e straks henvendte sig til en sikkerhedsrepræsentant på arbejdspladsen og efterfølgende blev sygemeldt, ikke bevismæssigt kan lægges skadelidte til last.

Det fremgår af den seneste servicereport vedrørende kranen forud for ulykken, at kædekassen blev beskrevet som defekt, uden at det efter bevisførelsen med sikkerhed har kunnet fastslås, hvori defekten bestod.

Efter bevisførelsen er der ikke grundlag for at antage, at [redacted] har fejlbetjent kranen eller udvist anden form for egen skyld, og ulykken må karakteriseres som forårsaget af en maskindefekt forårsaget af, at kædekassen var defekt enten som beskrevet i servicereporten eller ved, at splitten i palen, der sikrede fastgørelsen af kædekassen, har været fjernet af en person ansat i virksomheden. Virksomheden er som arbejdsgiver ansvarlig for sikkerheden på arbejdspladsen og herunder for at sikre tekniske hjælpemidler og maskiner bedst muligt, og om nødvendigt indstille brugen af disse indtil de nødvendige tiltag er foretaget, hvilket ikke er sket. Retten finder på denne baggrund, at sagsøgte som arbejdsgiver er ansvarlig for de skader, som herved måtte opstå.

Efter Retslægerådets besvarelse af spørgsmål 1 lægger retten til grund, at [redacted] [redacted] es gener i form af nakkesmerter og hovedpine og efterfølgende sygemelding er forårsaget af skaderne han pådrog sig ved ulykken, og at han ikke led af disse forud for ulykken.

Herefter, og da opgørelsen af kravet ikke er størrelsesmæssigt bestridt, tages [redacted] s påstand til følge.

Sagsomkostningerne er efter sagens værdi, forløb og udfald fastsat til dækning af advokatudgift med 40.000 kr. inkl. moms og af retsafgift med 7.020 kr., i alt 47.020 kr. [redacted] er ikke momsregistreret.

THI KENDES FOR RET:

JMM Group Equipment A/S (tidl. Johs. Møllers Maskinfabrik A/S) skal til [redacted] [redacted] e betale 279.510,61 kr. med tillæg af procesrente fra den 11. december 2017.

JMM Group Equipment A/S (tidl. Johs. Møllers Maskinfabrik A/S) skal til [redacted] [redacted] e betale sagsomkostninger med 47.020 kr.

Beløbene skal betales inden 14 dage.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.